

یادداشت

این روزهای صنعت نفت

کسری نوری - مدیرکل روابط عمومی وزارت نفت

● شرایط صنعت نفت ایران در بیش از ۴۰ سال گذشته هیچ‌گاه تا این حد دشوار نبوده است، از جنگ مستقیم اقتصادی و فنی دشمن خارجی با صنعت نفت تا امواج پی‌درپی حملات برخی مدعیان داخلی به مدیران و کارکنان آن، همه دست به دست هم داده‌اند تا لوکوموتیو اقتصاد کشور خاموش و ریل‌هایش برچیده شود، اما همان گونه که در طول هشت سال جنگ تحمیلی و در نبرد نابرابر دنیای استکبار با ایران عزیز، بارها فرزندان رشید ملت اثبات کردند که مرد جنگ و روزهای سخت هستند، این روزها نیز کارکنان و مدیران صنعت نفت با تعصب و دغدغه‌مندی ملی، نمایشی غرورانگیز را اجرا می‌کنند. اگر نبود این عرق به مام وطن، شاید خیلی پیش‌تر باید چرخ‌های اقتصاد کشور قفل می‌شد اما کارستان عاشق‌ترین فرزندان ایران، ورقی دیگر رقم زده است. سبب افتخار هر ایرانی است اگر بداند با دست بسته و در سنگلاخ تحریم، بزرگ‌ترین میدان‌های مشترک نفتی و گازی کشور توسعه یافته است و رقبا دیگر نمی‌توانند ثروت ملی ایرانیان را یک سوپه برداشت کنند. امروز برداشت گاز از میدان مشترک پارس جنوبی در قلب خلیج همیشه پارس، افزون بر ۷۰۰ میلیون مترمکعب است و برداشت نفت از میدان مشترک نفتی آزادگان به ۴۰۰ هزار بشکه در روز بالغ شده است. این ارقام یعنی نبض اقتصاد ایران با قدرت در تپش است. تلاش خاص دیگر کارکنان نفت، تأمین سوخت پالایشی مورد نیاز کشور و خودکفایی در تمامی فراورده‌های نفتی بوده است. بنزین، گازوئیل، نفت سفید، مازوت، سوخت جت و گازمایع امروز همگی در سبد محصولات صادراتی کشور قرار دارد که خود سندی غیرقابل انکار از تاسی مدبران و کارکنان این صنعت به سیاست «جلوگیری از خام‌فروشی» و ایجاد ارزش‌افزوده برای اقتصاد کشور است. بهره‌مندی ۹۵ درصد جمعیت کشور از نعمت گاز طبیعی و رفاه ناشی از آن که آرزوی بسیاری از کشورهای دنیاست، افق‌های جدیدی در توسعه و پیشرفت کشور گشوده است که ثمره آن در سال‌های آتی اقتصاد و اشتغال جوانان را تضمین می‌کند. صنعت گاز ایران که شاخص‌های توسعه آن در دنیا بی‌نظیر و شاهکاری از عزم ملی برای بهره‌مندی از انرژی پاک است، خود به تنهایی می‌تواند تا سالیان سال کشور را از نظر انرژی بیمه کند. صنایع پتروشیمی نیز عرصه دیگری از باور به توانستن کارکنان و مدیران صنعت نفت است. جهش نخست این صنعت درآمد کشور را از این محل به ۱۱ میلیارد دلار در سال رسانده و در جهش دوم تا سال ۱۴۰۰ این رقم به ۲۵ میلیارد دلار در سال خواهد رسید. تحقق جهش سوم این صنعت در چهار سال آینده، درآمد کشور از صنعت پتروشیمی را حداقل به سالانه ۳۷ میلیارد دلار ارتقا خواهد داد. این پیروزی‌ها، ثمره نیت‌های خالصانه کارکنان و مدیران صنعت نفت در فعالیت جهادگونه‌شان است. حال آنکه این روزها آنها آماج تددترین برخوردها و بی‌انصافی‌ها از سوی عده قلیلی هستند. کارکنان و مدیران صنعت نفت در طول بیش از ۴۰ سال گذشته هیچ‌گاه به دنبال کسب امتیاز و شنیدن تمجید نبوده‌اند اما اکنون کمترین انتظار این است که اگر «خسته نباشید» نمی‌شنوند، دیگر شاهد باشید نمک بر زخم‌شان هم نباشد. آنها مبارزانی هستند که تا آخرین قطره خون ایستاده می‌جنگند.

ویژه هفته دولت

افتخار آفرینی «نفت» در حصار محدودیت‌ها

تولید ۱۴۰ هزار بشکه‌ای نفت در میدان آزادگان جنوبی و ظرفیت ۴۰۰ هزار بشکه‌ای تولید نفت در میداین مشترک غرب کارون تا پایان سال ۹۹ انجام شده است، یاد کرد.
براین اساس ضمن آغاز عملیات احداث کارخانه جمع‌آوری و فرآوری گازهای مشعل در منطقه غرب کارون، افزایش تولید نفت در میدان نفتی یاران شمالی با نصب پمپ درون‌چاهی، استقرار نخستین تفکیک‌گر سیار در میدان مشترک یاران جنوبی و حفاری نخستین چاه جهت‌دار در میدان مشترک آزادگان جنوبی در دستور کار شرکت ملی نفت ایران قرار گرفت تا اهداف تولیدی در حوزه میدان‌های مشترک نفتی غرب کارون با رعایت الزامات زیست‌محیطی را محقق سازد.
در ضمن فرایند ساخت بزرگ‌ترین واحد فرآوری بالادستی صنعت نفت کشور به ظرفیت ۳۲۰ هزار بشکه در روز در حال اجراست که پیش‌بینی می‌شود فرآوری تمام نفت تولیدی برنامه‌ریزی‌شده در آزادگان جنوبی تا پایان سال ۱۴۰۰ انجام شود.
اجرای این پروژه‌ها در کنار هزاران طرح و پروژه دیگر، کارنامه عملکرد قابل دفاعی را برای شرکت ملی نفت ایران به ارمغان آورده است و تنها با نگاهی گذرا به عملکرد یک‌ساله این شرکت، می‌توان این نکته را دریافت که دومین شرکت بزرگ نفت دنیا، با وجود تمامی محدودیت‌هایی که طی یک سال گذشته با آن دست‌به‌گریبان بوده، توانسته است به عنوان عضوی اثرگذار در تمامی ارکان اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی ایفای نقش کند و سهم خود را در رونق و شکوفایی ایران عزیز به بهترین شکل ممکن ادا کند.

پاییز ۹۸ از جمله فعالیت‌های اکتشافی شرکت ملی نفت ایران بوده است که عاملی مهم در تحقق بیش از ۱۳۰ درصدی تعهدات اکتشاف نفت و ۱۷۰ درصدی تعهدات اکتشاف گاز، در نیمه نخست برنامه پنج‌ساله اکتشاف کشور به شمار می‌رود.
طی پنج‌ماهه ابتدایی امسال نیز قرارداد تکمیل توسعه میدان آزادگان جنوبی و قرارداد ساخت بزرگ‌ترین واحد فرآوری نفت و گاز کشور (CTEP) امضا شد که در کنار امضای قرارداد توسعه‌ای میدان یاران و همچنین ۱۳ قرارداد مربوط به طرح‌های نگهداشت و افزایش توان تولید نفت که با بهره‌گیری از توان شرکت‌های داخلی محقق خواهد شد، نویدبخش روزهایی روشن در آینده صنعت نفت کشورمان است.

شرکت ملی نفت ایران در مسیر پیشبرد اهداف توسعه‌ای خود، توسعه و عمران مناطق محروم را نیز در اولویت‌های کاری خود قرار داده و ضمن برنامه‌ریزی برای انجام ۸۰۵ پروژه مختلف آموزشی، فرهنگی، بهداشتی، خدماتی، ورزشی و راهسازی، نقش موثری در رونق و شکوفایی اجتماعی و فرهنگی مردم این مناطق داشته است.
در مسیر تحقق این پروژه‌ها که از اعتباری بالغ بر ۲۳۰۵ میلیون میلیون ریال برخوردار است، مقرر شده است تا ۲۹۰ پروژه در سال ۹۹ به سرانجام برسد که تاکنون نیمی از آنها عملیاتی شده و بخش‌های دیگر نیز به‌تدریج تا پایان سال اجرایی می‌شود.

در مروری بر دیگر دستاوردهای یک‌ساله شرکت ملی نفت ایران می‌توان از اقداماتی که در مسیر دستیابی به ظرفیت

طریق یک خط لوله با طول تقریبی هزار کیلومتر و با ساخت تلمبه‌خانه‌های بین راهی و ایستگاه‌های توپکرانی به همراه پست‌ها و خطوط انتقال برق، طرح‌ریزی شده است، تیرماه امسال با دستور رئیس‌جمهوری رسماً آغاز شد. این پروژه که هم‌اکنون به عنوان استراتژیک‌ترین طرح دولت و مجموعه صنعت نفت کشورمان مطرح است و به دلیل حجم بالای پیمانکاران ایرانی حاضر در آن، از آن به عنوان ایرانی‌ترین طرح صنعت نفت نیز یاد می‌شود، ضمن توانمندسازی پیمانکاران و سازندگان داخلی، از خروج ۲۰۰ میلیون دلار ارز از کشور نیز جلوگیری می‌کند.

اجرای این راهبرد در سطح شرکت ملی نفت ایران باعث شده تا ساخت بسیاری از تجهیزات مرتبط با صنعت نفت برای نخستین‌بار در کشور انجام شود.همچنین با ساخت پایانه جدید صادراتی در منطقه مکران، جاسک به پندر جدید صادراتی نفت ایران بدل می‌شود که علاوه بر اهمیت سوق‌الجیشی، امکان اشتغال‌زایی گسترده در مناطق محروم جنوب کشور را فراهم می‌سازد.
بندری که با اجرای پروژه‌های نفتی، امکان انتقال روزانه یک میلیون بشکه نفت خام سنگین از منطقه گوره به جاسک در استان هرمزگان، امکان پهلوگیری کشتی‌های بسیار بزرگ با ظرفیت دو میلیون تن و ذخیره‌سازی ۱۰ میلیون بشکه نفت خام را پیدا خواهد کرد.
در حوزه اکتشاف نیز طی همین مدت شاهد دستاوردهای قابل توجهی بوده‌ایم؛ کشف میدان بزرگ گازی ارم با ذخیره ۵۴۰ میلیارد مترمکعب گاز درجا در تابستان ۹۸ و میدان بزرگ نفتی نام‌آوران؛ با ذخیره ۵۳۰۳ میلیارد بشکه نفت درجا در

توسعه، بدون اصلاح نظام اداری دست‌نیافتنی است

«شفافیت»؛ نیاز روز ایران

است؛ هنگامی که تأکید کرد: «شفافیت، یک راه بدون بازگشت است و تنها راه نجات جمهوری اسلامی از این مسیر می‌گذرد». او همچنین دیگر دستگاه‌های اجرایی را برای پیوستن به «پویش ملی شفافیت» فراخواند تا هدف اعتمادسازی نزد مردم محقق شود.
شفافیت طبق تعریف «سازمان بین‌المللی شفافیت»، روندی است که بر اساس آن «افراد بتوانند از موضوعات، تعداد و کیفیت تصمیمات اداری، معاملات تجاری و امور خبریه‌ای که زندگی آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد، مطلع شوند». از نظر این سازمان، «تکلیف مستخدمین و مدیران دولتی این است که رفتار آنها قابل‌رویت، قابل پیش‌بینی و قابل‌درک باشد».

یکی از اصلی‌ترین کارویژه‌های استقرار شفافیت، پیشگیری از فساد و مبارزه با این آفت پنهان و دیرپاست. اصولاً، شفافیت و فساد در نقطه مقابل یکدیگر قرار دارند و بر همین اساس، برنامه توسعه ملل متحد (UNDP) فساد را مساوی با افزایش انحصار قدرت و صلاحدید شخصی و کاهش پاسخ‌گویی، اعتماد، درستی و شفافیت می‌داند.

حال دور از انتظار نیست که دسترسی به اطلاعات موجود در مؤسسه‌های عمومی با فراهم‌کردن امکان نظارت بر عملکرد مدیران دولتی و عمومی، نقش عامل بازدارنده از فساد را ایفا کند. بنابراین، می‌توان، شفافیت و آزادی دسترسی به اطلاعات را اصلی‌ترین راهکار

طریق اصلاحات بوروکراتیک در این وزارتخانه حکایت دارد.

شفافیت نیاز روز ایران و ایرانیان است و خوشبختانه اجماع ملی نیرومندی پیرامون به‌رسمیت‌شناختن این ضرورت شکل گرفته اما تبدیل این «ایده» به «عمل»، روندی چندان ساده نیست زیرا مقاومت بخشی از بوروکراسی سنتی و مدیرانی که هنوز حاضر نیستند به الزامات شفافیت تن در دهند، همانند سرعت‌گیرهایی عمل خواهند کرد که برای پیشبرد شفافیت باید تدبیری کارساز برای رفع آنها اندیشید تا اصلاحات بوروکراتیک با هزینه کمتر و سرعت بیشتر به ثمر نشیند. فرهنگ‌سازی در افکارعمومی، شناساندن حقوق مردم و نحوه پیگیری مطالباتشان و نیز افزایش مشارکت آنان در این حوزه، ازجمله مواردی است که می‌توانند نقش عامل شتاب‌زای اصلاحات بوروکراتیک را ایفا کنند.

اقدامات و دستاوردهای برنامه‌های ارتقای شفافیت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی			
ردیف	اقدامات	دستاورد	تاریخ
۱	حاکمیت‌شرکتی	تصویب و ابلاغ نظام‌نامه حاکمیت شرکتی در سازمان تأمین اجتماعی و صندوق‌های باز‌نشستگی تابعه نظارت بر اصلاح ساختارهای موجود سازمان- صندوق‌ها و هلدینگ‌های تابعه و عندالزوم ایجاد ساختارهای لازم بر اساس نظام‌نامه ابلاغی	مرداد ۱۳۹۹ اسفند ۱۳۹۹
۲	بازنگری، تنقیح و تجميع بخش‌نامه‌های نظارتی	حدود ۲۰ بخش‌نامه نظارتی در حوزه‌های انتصابات، مدیریت وجوه، مدیریت منابع انسانی و... در سال‌های ۹۸- ۱۳۹۴ توسط مقام وزارت برای هماهنگی رویه‌های مدیریتی و نظارت بر فرایندها و عملکردهای مدیریتی ابلاغ شده است که نیازمند بهنگام‌سازی، تنقیح و تجميع است.	اسفند ۱۳۹۹
۳	سامانه‌های شفافیت	پیگیری استقرار فراگیر سامانه هوش تجاری (BI) و داشبوردهای مدیریتی در مجموعه‌های اقتصادی تابعه استقرار سامانه در شستا و صندوق باز‌نشستگی کشوری تا پایان شهریور ۱۳۹۹ تکمیل سامانه شناسنامه املاک و دارایی‌های غیرمنقول شرکت‌ها	شهریور ۱۳۹۹ آذر ۱۳۹۹ اسفند ۱۳۹۹
		تکمیل سامانه مجامع شرکت‌ها	اسفند ۱۳۹۹
		تکمیل سامانه قرارداده‌ا و پارگذاری تمامی قراردادهای مربوط به معاملات بزرگ و متوسط بهنگام‌سازی سامانه انتشار اطلاعات اعضای هیئت‌مدیره و مدیران عامل شرکت‌های تابعه سازمان/ صندوق‌ها	اسفند ۱۳۹۹ خرداد ۱۳۹۹
۴	رتبمبندی شرکت‌ها	معاونت اقتصادی با همکاری مجامع علمی معتبر اقدام به رتبمبندی و سطح‌بندی شرکت‌های زیرمجموعه شستا، تأمین اجتماعی و صندوق‌های باز‌نشستگی می‌کند. این رتبمبندی زمینه شناسایی وزن عملیاتی و مالی شرکت‌ها، شناسایی و گزینش و انتصاب مدیران متناسب با هر سطح و تدوین نظام جبران خدمات و پاداش‌دهی متصفانه را فراهم می‌کند.	اسفند ۱۳۹۹